

3/92

V tomto čísle:

- ✖ MÁTE JASNO V KREDITECH - SROZUMITELNÁ ZPRÁVA O KREDITNÍM HODNOCENÍ
- ✖ JE POKLAD NA HRADĚ VEVERÍ - REPORTÁŽ
- ✖ MODEL STUDIA NA FAKULTĚ ARCHITEKTURY

Rozhovor z ing. Korábem o poradenské službě pro kupónovou privatizaci

Navážou na tradici delfské věštírny ?

O jakou poradenskou činnost se tedy jedná ?

Kromě té základní poradenské činnosti, protože někteří lidé opravdu neví jak kupónovou knížku vypsat, se zaměřujeme hlavně na veškeré dostupné informace o jednotlivých podnicích které jdou do první vlny a o investičních privatizačních fondech. Jedná se hlavně o stav majetku, o navazování spolupráce v zahraničí, o míru zadluženosti, informace o odbytu nebo o stavu zásob. Zjišťujeme také kolik procent je pro kupónovou privatizaci. U fondů především o tom kolik si berou za správu, kolik odvádějí zakladateli a pod. Naši počítačovou databázi neustále aktualizujeme. K tomuto účelu máme síť respondentů. Hlídáme si veškerá periodika a jakmile se objeví ve zpravodajství nějaká zajímavá informace tak ji okamžitě zpracujeme.

Myslite si, že se dá z těchto informací něco poznat ?

Podívejte se, ekonomické údaje to je velice závadějící záležitost. Jenak podniky pouštějí ven úzkreslené informace a jednak může k dalšímu zkreslení dojít při samotném zveřejňování. Ale je

potřeba se o něco opřít. Obeslali jsme podniky, ty nám však informace neposkytly, ministr Ježek taky ne a tak jsme museli zvolit tento způsob.

Máte také nějaké důvěrné vnitřní informace z "nejmenovaných", avšak dobré informovaných zdrojů ?

Ne, ne to rozhodně ne, všechny údaje jsou s uvedením původu, jménem respondenta a s novinovým výstřížkem. Nemáme tam nic kradeného nebo nelegálního, žádného důvěrného informátora v bance nebo podobně.

Ale přece takové informace by tam být měly, takové, které podnik tají, hlídá. Mám na mysli, jestli jste vyslali tým detektivů, nebo infiltrované pracovníky, kteří by zjišťovali, jestli se podnik hroutí nebo ne ?

To je, bohužel, při tom objemu nezvládnutelné.

A jsou tedy ty informace zákazníkům nějak platné ?

Já myslím, že rozhodě ano, je to přece alespoň něco. Aby člověk věděl jak si podnik ekonomicky

stojí, alespoň přibližně, aby věděl zda má, nebo jestli si hledá nějaké partnery, jestli vyváží nebo nevyváží, ale třeba také základní informace, jestli nemá obrovské zásoby a neví co s nimi, zda není nadměrně zadlužený a pod.

A takové informace normálně prosakují ?

Ano prosakují, ale člověk prostě nemá čas a takový záběr, aby stál všechno vnímat, přečíst a poznámenat si. Zatím máme informace asi o 2/3 podniků. U některých jen jednu, ale u dalších třeba pět. Někdy však údaje nejsou, ať děláme co děláme a podniky nám je prostě nedají.

Kolik korun si účtujete za vaše služby ?

Základní sazba je 20,- Kčs za konzultaci a potom za jednotlivou informaci od 1,- do 3,- korun podle závažnosti. To rozhodně není mnoho vzáledelem k ušetřenému času. Materiály, které jsou o fondech, dáváme zdarma. Když někdo potřebuje něco zkopirovat z toho co tam máme, tak je k dispozici kopírka za normální cenu 1,- Kčs.

Je to při těchto cenách vůbec výdělečné?

Celá tato akce moc zisková nebude. To co na tom vyděláme tak pokryje náklady. Ale podívejte se, když jsme založili Brno Business School, tak jsme dali do plánu poradenskou službu pro privatizaci, pro malé a střední firmy a psychoekonomickou pomoc. Spiše jde o to, aby bylo vidět, že BBS existuje a že jsme schopni takovéto věci dělat. A potom ten druhý fakt je, že se nám zdá, že lidé jsou zmatení, a prostě ta snaha pomoci je větší než to, abychom na tom vydělali nějaké strašné desítky tisíc. A níjak toho nelitujeme. Naše značka se dostává do povědomí lidí a to si myslím je daleko větší aktívum.

Máte nějaký typ pro čtenáře VUT NEWS?

Co se týče IPF, tak zájem lidí, kteří k nám chodí a na co se ptají, není kupodivu o giganty, ale třeba

o Veletržní fond nebo o Rentii. Z bankovních fondů také není moc zájem o velké, jako třeba I.Investiční, Komerční banku nebo Pojišťovnu, ale spíše o Kvanto fondy Obchodní banky.

Zájem o podniky se teprve formuje, lidé si zatím tipují do jakého oboru vloží svoje kupóny, takže tam není ještě nějaký vyhraněný zájem.

A je tedy lepší dát kupóny do fondů nebo do podniků?

My se snažíme poradit tak, aby se riziko investic snížilo

Ukládat tak polovinu koponu fondům a polovinu podnikům. Investiční privatizační fondy si strhávají zhruba 3% za správu a 2% zakladatele z nominální hodnoty majetku akcionářů. Je to dost. Bylo by lepší investovat do podniku samostatně, ale veliká výhoda zas je, že fondy kupóny přijmout musí a ne-

může tam nastat převis. Když však vybíráte podnik sám a je velký zájem, nemusí se vám to zdařit zainvestovat ani za pět kol. Myslím si, že je lepší dát část do bankovního a část do nebankovního fondu. Banky jsou jištěné kapitálem a ten dává záruky při případných problémech. Pochopitelně je důležité dívat se na věc s perspektivou a přemýšlet co bude za takových deset let, a ne, že teď dostanu tisícovku. Není také dobré kupóny rozdrobit po 100 bodech, protože je to pak jen těžko uhlídatelné.

A teď si vyberte.

Děkuji za rozhovor.
Čtenářům jen připomínám otevírací dobu Poradenského střediska pro kupónovou privatizaci:

Pondělí 14 - 17 hod

Úterý, čtvrtok 13 - 17 hod

(ptal se J.Klanica)

Poradenské středisko pro privatizaci při Brno Business School

VÝSTAVA JIŘÍHO GŘEGORČÍKA

Výstava urbanisty Jiřího Gřegorčíka probíhá za všeobecného zájmu a pozornosti brněnské veřejnosti v "A klubu" brněnské Obce architektů na Starobrněnské ulici. Ing.arch. Jiří Gřegorčík, CSc. profesor a vedoucí ústavu urbanismu na brněnské fakultě architektury (předtím hlavní architekt města Brna a dlouholetý úspěšný vědecko-výzkumný pracovník a projektant) patří k našim nejplodnějším a nejúspěšnějším architektům-urbanistům. Svědčí o tom dlouhá řada čtyřiceti soutěží, jichž se od roku 1959 s úspěchem účastnil nejen v Československu, ale i v zahraničí (St.Pölten, Milwaukee, Moskva aj.). Jmenujme zde směrny plán

města Veselí nad Moravou, města Kroměříže, projekt rekreačního střediska v libanonském Bejrutu, terasových domů v Blansku, územní plán krajinného celku Liptovská Mara, urbanistickou studii centra Holešovic v Praze - abychom uvedli jen některé práce prof. Jiřího Gřegorčíka poctěné prvními cenami v soutěžích. Jíž vernisáž jeho výstavy uvedená děkanem brněnské fakulty architektury prof.ing.arch. Ivanem Rullerem,CSc. se těšila zájmu stovky návštěvníků, k nimž patřil i britský lektor Alfred Neville Ashman z Norwiche, který rovněž na vernisáži pronesl krátký projev. U prof.J. Gřegorčíka je sympatické jeho dlouholeté prosazování typu sídlis-

tě, pro něž on sam používá priznačného termínu HUMANOPOLIS - sídlis zlidstvené, zbavené všech ostudných rysů přespáváren kasárenského typu. A navíc prof. Jiří Gřegorčík patří k osobnostem, které dovedou výsledky své práce přednášet plynulou odbornou angličtinou, což nebylo, a ostatně ani dnes není, dánno mnoha jiným vynikajícím našim odborníkům. Není proto divu, že prof. Jiří Gřegorčík má čilé styky s edinburgskou fakultou architektury ve Skotsku, ale také s architekty rakouskými a řadou dalších zahraničních odborníků.

Výstava prof. Jiřího Gřegorčíka se koná u příležitosti jeho významného životního jubilea. Jen si přát, aby naše vysoké školy měly čím dál tím více odborníků právě jeho typu - profesora nikoli pouze teoretika, ale úspěšného realizátora avantgardních architektonických koncepcí.

Doc.Dr. D.Josef, CSc.

Představuje se Vám Kabinet pro životní prostředí.

Proč teprve teď, když existuje několik let? Protože teprve nedávno nás vzala pod ochranná křídla Česká stavební společnost na stavební fakultě, když se nás vzdal Dům techniky.

O tom, co už dlouhodobě realizujeme, i to co je připravováno a mohlo by Vás zajímat, tentokrát informuje tým pracovníků FAST, patřící do České stavební společnosti. Přivítáme každý námět k naší činnosti, a to jak konstruktivní, tak i kritický.

Takže Vás tímto zveme k aktivní i pasivní účasti do našeho kabinetu pro životní prostředí.

Pro rok 1992, a sice 1. pololetí, máme program, který je především určený nejširší veřejnosti z Brna i celé jihomoravské oblasti (pro úplnost uvádíme i to, co už v Brně proběhlo, ale můžeme jiným kabinetům nabídnout do jejich programu):

- 11. února : "Modernizace bytového fondu" -

zcela nový výukový televizní pořad (režie Vl.Pantůček, AVC VUT) s přednáškou týmu z VUT : Doc. J. Kos,CSc, Ing.D.Wicherová, Ing.J.Fiala.

- 16.března : "Výchova k ekologickému inženýrství" - informace kolektivu řešitelů o projektu zařazeném do Státního programu péče o ŽP-FVŽP. Zabezpečují garanti všech fakult VUT pod vedením Doc.RNDr M.Cenka,CSc.

- 14.dubna : "Ekotoxikologie" - přednáška Prof.MVDr A.Piskača,DrSc z Vysoké školy veterinární, s ukázkami videopořadů. Určeno zejména technické veřejnosti, manipulující s toxicckými látkami - jaký je jejich vliv zejména na zdraví.

- 12.května : "Řešení odpadů na Moravě" - aktuální téma zejména z hlediska řešení likvidace průmyslového, zvláštního a nebezpečného odpadu. Informace RNDr Glaserové, Ing.Z.Pospichala, př-

padně i zástupců podniků.

- 9.cervna : "Okrasné nádrže" - přednáška a diapozitivy Prof.Ing.J.Šálek,CSc, VUT FAST Brno. Doplněno videopořadem Audiovizuálního centra VUT Brno.

Akce 2.pololetí začnou v září. Kabinetní odpoledne jsou nyní již pravidelně v příjemném prostředí salónku Audiovizuálního centra v Brně, Květná ul. 34 (blízko výstaviště), vždy v úterý v 16 hodin. Máme zde k dispozici velkoplošné videopromítání, půjčujeme časopisy s ekologickou problematikou, knihy. Pro přednášející jsou k dispozici i inverzní filmy, které mohou využít ke své budoucí přednášce.

Ing.Eva Dýrová, za řadu Kabinetu ŽP

Setkání řešitelů projektů FVŽP Ekologická výchova na vysokých školách a v postgraduálním studiu

Město Brno již koncem loňského roku bylo místem setkání učitelů vysokých škol z celé republiky, a to na 1. celostátním semináři k ekologickému vzdělávání na VŠ. Vyměňovaly se tady zkušenosti s dobrým, ale i špatným přístupem k vysokoškolskému vzdělávání v této oblasti. Iniciátorem byla OS ekologické výchovy ČSSŽP. Součástí programu byla i informace zástupce Federálního výboru pro životní prostředí. Z padesáti přihlášených zájemců byly vybrány pouze čtyři programy, které započaly práci již na podzim r. 1991. Na základě předložených přípravných a hospodářských smluv (jen na rok 1991, a to několikrát přepracovávaných) bylo možné oficiálně práci zahájit. Fakticky však musela vybraná pracoviště mít o své činnosti jasno již nejméně půl roku.

Letos 20. února se opět sešli hlavní řešitelé všech vybraných projektů, aby jednak zhodnotili svou dosavadní práci, navázali vzájemné kontakty a především, aby se z úst zástupců FVŽP dozvěděli, že všechny dílčí zprávy za rok 1991 byly úspěšně oponovány a školy mohou tedy pokračovat ve své činnosti za podpory FVŽP i v roce 1992.

Kdo a co se vlastně řeší, to částečně napovídají názvy projektů :

- Vysoká škola veterinární, fakulta veterinární hygieny a ekologie, Brno / garant Prof.RNDr. St.Zíma, DrSc. : Výchova odborníků pro ochranu potravního řetězce a agrárního ekosystému;

- Vysoká škola zemědělská, Praha; Institut aplikované ekologie, Kostelec nad Černými lesy, / garant RNDr. E.Nováková, CSc. : Aplikovaná ekologie pro správu obcí ,

- Univerzita Komenského, Bratislava, přírodově-

decká fakulta / garant Doc.RNDr. J.Lysický, CSc. : Národné centrum environmentálnej výchovy .

- Vysoké učení technické, Brno / garant Doc.RNDr. M.Cenek,CSc. : Výchova k ekologickému inženýrství :

Vlastním organizátorem setkání byla VŠ veterinární z Brna. Sešlo se nás na 25 řešitelů, vč. zástupců FVŽP MUDr. J.Mesíka a Ing.T.Ledviny, kteří nás mj. informovali o požadavcích, které všechny projekty musí splňovat. Opět se zdůrazňují požadavky na jasně formulované výstupy, např.: syllaby pro nové ekologicky zaměřené výukové předměty, skripta, zadání diplomových prací, pořádání seminářů, vydávání sborníků, pomoc praxi, spolupráce s VŠ. Co se tedy v rámci uvedených čtyř projektů řeší ?

- Brnění technici, a to v nejkomplexnější sestavě - zastoupeni garnty všech pěti fakult informovali ostatní o společné a přece rozdílné činnosti v rámci projektu. Cílem je prohloubit ekologické vědomí studentů - techniků, jednak prosazením alespoň základního povinného předmětu ŽP, nejlépe do II. až III. ročníku, dále pak uplatňováním více různých volitelných předmětů se zaměřením na ochranu životního prostředí. Ne na všech fakultách se již daří vytvářet specializovaná pracoviště ve formě kabinetů, ústavů nebo kateder, které by za organizaci ekologické výuky mely odpovídat. Všechna řešitelská pracoviště nabídla spolupráci v Technoparku.

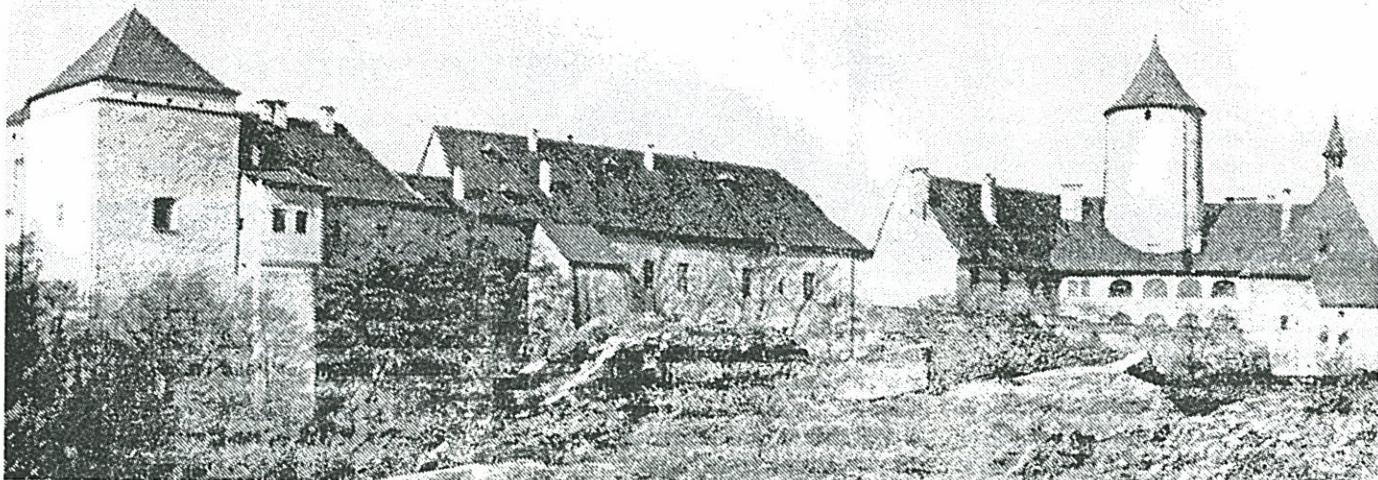
informací v praxi c) kvalita přednášejících.

- Bratislavští přírodonovéci v rámci svého ENVI-centra řeší změny učebních plánů, náplň PGS, mezioborové studium (např. s architektky a chemiky), jak působit na akademické funkcionáře k prosazování ekologicky výchovného studia. Zajímavostí je organizování každoročních setkání absolventů v počtu více než 150 lidí, kde se hodnotí kdo a jak se se svými ekologickými znalostmi uplatňuje v praxi.

- Brnění technici, a to v nejkomplexnější sestavě - zastoupeni garnty všech pěti fakult informovali ostatní o společné a přece rozdílné činnosti v rámci projektu. Cílem je prohloubit ekologické vědomí studentů - techniků, jednak prosazením alespoň základního povinného předmětu ŽP, nejlépe do II. až III. ročníku, dále pak uplatňováním více různých volitelných předmětů se zaměřením na ochranu životního prostředí. Ne na všech fakultách se již daří vytvářet specializovaná pracoviště ve formě kabinetů, ústavů nebo kateder, které by za organizaci ekologické výuky mely odpovídat. Všechna řešitelská pracoviště nabídla spolupráci v Technoparku.

Jedním z konkrétních výstupů tohoto projektu VUT je nabídka na zorganizování 2. celostátního semináře pro VŠ s názvem : "Mezioborové studium v ekologickém vzdělávání". Věříme, že bude vhodným motivačním úvodem k mezinárodní výstavě techniky pro tvorbu a ochranu životního prostředí ENVI Brno, probíhající v době od 20. do 23.10. 1992.

Za tým zpracovatelů projektu napsala Ing. Eva Dýrová, garantka za ŽP, FAST

JE NA HRADĚ VEVERÍ POKLAD ?

21.3.92 se mohla akademická obec opevnit na hradě Veverí a nevracet se zpět do reality. Bohužel silně přeselo.

Pětsetsedmdesát let starý hrad mě překvapil svojí velikostí a nezřízeností. Z dokončených sanacích prací budou jmenovat injektáz základů, kotvení opěrného zdíva, stahovací pasy, torkrety některých kleneb, statistické zajištění dolní příjezdové komunikace, nové koruny hradebního a opěrného zdíva.

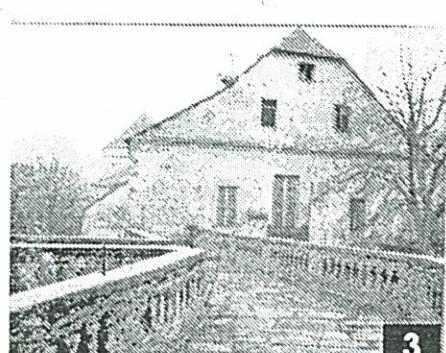
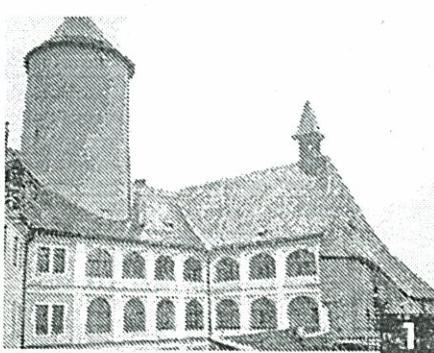
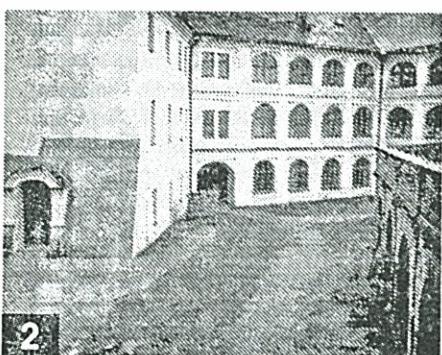
Důležité je, že hrad má vlastní kanalizaci na děšť a splašky s vlastní čistírnou odpadních vod. Střední část je navíc omítнутa, všude jsou nová,

přesně vyrobená dvojitá okna a na věži bijí hodiny, podle kterých poznáte, že se život na Veverí nezastavil.

Vzpomeňte si, když jste naposledy kupovali hrad, že u těch budov kde ještě nezačaly rekonstrukce, vám jen pomalu dochází, kolik budou stát například vnitřní rozvody elektřiny, vody, kanalizace,

i tak velkou investicí není vše zdaleka u konce.

Podle ekonomických rozvah se vložené peníze vrátí v tom okamžiku, kdy se najdou sochy dvanácti apoštolů z ryzího stříbra v životní velikosti, které jsou někde na hradě dobře schovány. Roku 1039 dobyl kníže Bratislav polské Hvězdro a přivezl odtud domů ostatky sv. Vojtěcha a zmíněné sochy.

kolik čtverečních metrů je ještě potřeba omítout. Nemluvě o vybavení komnat a o udržování trav, zahrad a parků. V tomto je hrad Veverí znevýhodněn, protože hlavní záchrana před zřícením má již za sebou, ale uvnitř zničenou omítku, parkety, stropy a koupelny. A každému hned dojde, že už

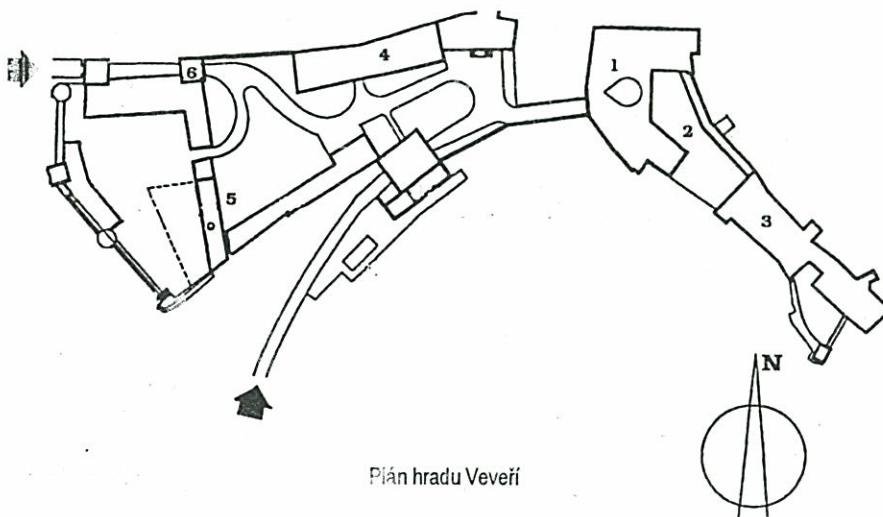
Od roku 1039 do 1306 byly ukryty v klášteře Porta coeli u Tišnova, při převozu do Olomouce byly uloupeny templáři a odvezeny na hrad Veverí. Stříbrní apoštolové byli ukryti v podzemí hradu, v místnosti, o jejímž vchodu vědělo jen málo hodnostářů řádu templářských rytířů. Současně zde prý také zazdili 12 jeptišek, které vozy doprovázely. To co všichni považovali za pohádku potvrdil až silný vítr, který jednoho dne v roce 1710, za hraběte Sinzendorfa srazil k zemi plechového kohoutu z věže. Byla v něm ukryta zpráva, že kam směřuje 21. prosince ráno slín kohoutova ocasu, tam je ukryt stříbrný poklad.

Kdo chce věřit může, ale nemusí.

Kastelán mi povídal, že už tam bylo hodně lidí s proutky a kyvadly a že jsou to asi podvodníci. Snad z výjimkou toho posledního, který přesně označil prostor pod kterým asi vede tajná chodba. Je fakt, že v jedné části našli archeologové pod zemí zavalený a zasypaný vchod a zatím nevěděl kde má výstřění. Poslední senzibil ho určil někde v místech kde dnes stojí kostelík Panny Marie, ten je však od hradu poměrně vzdálen.

Kdo nevěří ať tam běží.

Trochu dějepisu : Zalesněná oblast brněnské vrchoviny, v níž je situován hrad Veverí, byla starou

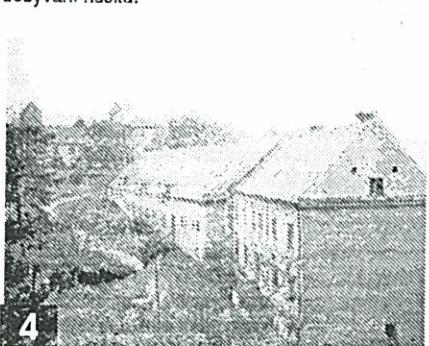
Plán hradu Veverí

zeměpanskou državou, sloužící brněnským údělným knížatům a markrabím k lovecké a rekreační činnosti.

Veverský purkrabí je doložen na Veveří od r. 1222, čímž je bezpečně prokázán vznik kamenného hradu, který nahradil dožívající dvorec u kostelíka, a převzal jeho funkci. Ve 2. třetině 13. století přibyla k dosavadní lovecko-rekreační funkcii hradu i úloha správního centra.

Požadavek královské reprezentace vzápětí vedl k výstavbě monumentálního paláce s připojenou hradní kaplí, po vzoru jiných velkých královských hradů.

Jak plyne i z písemných pramenů 14. stol., povznesla výše uvedená přestavba hrad Veveří mezi přední zemské pevnosti. Po jeho vyplacení ze zástavy r. 1334 připadl r. 1348 bratraru Karlu IV. Janu Jindřichovi, který zde jako moravský markrabě častěji pobýval. Roku 1428 a 1432 se hrad ubránil dobyvání husitů.

4

5

V roce 1510 přešel hrad Veveří ze zeměpanské držby do dědičného majetku Zikmunda z Ludanic, za nichž nabyla veverské panství značného rozsahu. Pak jej koupil Jan z Perštejna, po něm páni z Lipé, páni z Boskovic, Znata z Lomnice na Říčanech a v roce 1591 Tas Meziříčský z Lomnice. Za doby tohoto rychlého střídání majitelů přibylo na opyši nové křídlo, přistavěné k románské věži. Počátkem 17. století vzniklo renesanční křídlo při jižní hradbě vnitřního hradu, dochované v jádru dnešní

6

zámecké budovy.

Větší stavební činnost vyvinuli na hradě Teuffenbachové, kteří jej koupili roku 1609. Vtiskli objektu v podstatě dnešní tvářnost jednak přestavbou předhradí, jednak stavbou nového raně barokního zámku ve vnitřním hradě ve druhé polovině 17. století.

Od roku 1670 připadlo veverské panství Collatum, a protože jediný žijící dědic na hradě Leopold Collato zemřel už roku 1706 bez potomků, přišli na řadu dědicové Jan Weikart a Michal Václav ze Sinzendorfu. Sinzendorfové upravovali prostory nového zámku a opatřili je bohatou barokní freskovou výmalbou.

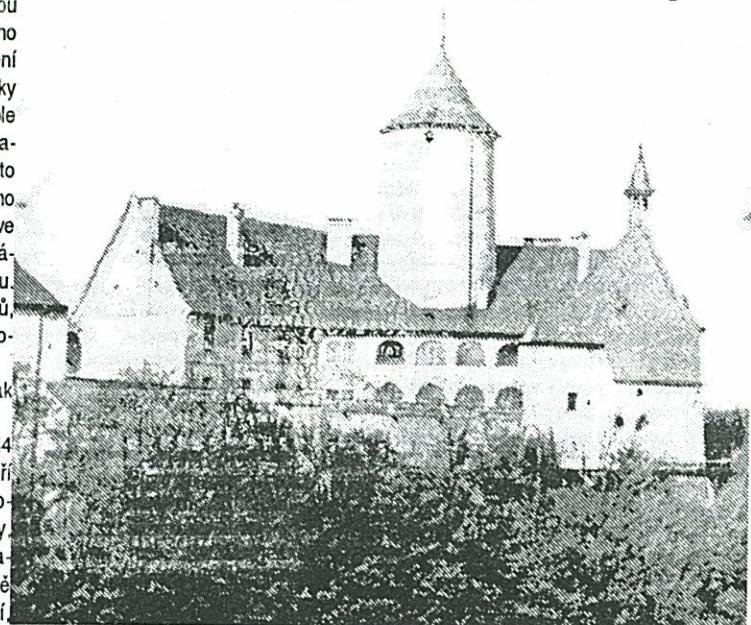
Páni ze Sinzendorfu, s nimiž je spjata romantická historie o hledání veverských pokladů, prodali panství roku 1806 Vilémovi, svobodnému pánu z Mundy, čímž původně zeměpanský, později šlechtický hrad trvale přechází do rukou brněnské peněžní a průmyslové plutokracie. V roce 1830 koupil panství s hradem syn švédského krále Gustava V. Adolfa, (zbaveného trůnu) princ Gustav z Wasu, který dal pořídit stavební plány na rozsáhlou přestavbu vlastního hradu a pro zřízení rodinné hrobky v areálu kaple M. Boží před hradem. Řada z těchto plánů byla nedávno objevena ve stokholmském královském archivu. K realizaci projektů, příznačných romanticko-novogotickým pojetím, však nedošlo.

V roce 1844 koupil hrad Veveří Jiří Šimon, svobodný pán ze Siny, který zemřel a zanechal po sobě ohromné jmění odhadované na 60 000 000 zl. Veveří zdědila jeho vnučka Helena Siňová, proslulá marnotratnice, provdaná za knížete Ypsilatiho. Po pádu císaře Napoleona III. vzniklo v jejím okolí na Veveří středisko intrik proti Francouzské republice.

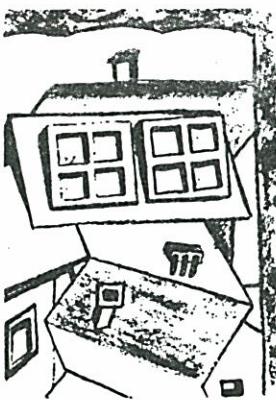
Roku 1881 prodala kněžna Ypsilati Veveří baronu Mořici Hirschovi-Berenthovi. Po něm zdědila panství od roku 1896 vdova Klára a po ní Mořic Arnold baron De Forest - Bischofshaus. V roce 1908 na pozvání barona De Forest navštívil hrad Veveří sir Winston Churchill, který zde byl na svatební cestě se svou manželkou Clementine. V roce 1925 získal veverské panství československý stát, a posléze zde bylo zřízeno lesnické učiliště s internátem.

V roce 1972 byl hrad předán do operativní správy Vysokého učení technického v Brně.

Areál hradu Veveří s předhradím a blízkým kostelíkem P. Marie je evidován ve Státním seznamu nemovitých kulturních památek jako památka první kategorie.

NOVÝ MODEL VÝUKY NA FAKULTĚ ARCHITEKTURY

Bezprostředně po ustavení nových akademických orgánů v roce 1990 zřídil děkan fakulty architektury komisi pro tvorbu nového učebního plánu. Do té doby izolované názory na proměnu studijního charakteru školy tak získaly prostor pro diskusi. První úvahy směřovaly k vymezení identity školy v rámci Moravy i ČSFR a tím i

výjasnění pojednání výuky architektury v Brně. Po složitých diskusích byla stanovena tato strategie:

- vytvořit studijní program odpovídající změně společenských poměrů;
- přiblížit se studiu architektury v zemích Evropského společenství s cílem budoucího vzájemného uznávání absolventů;
- vyjít z možností a tradice architektonického školství v Brně tak, aby přechod na nový model byl proveditelný;
- zachovat dostupnost studia všem společenským vrstvám.

Ze zpětného pohledu na přibližně osmnáctiměsíční práci komise je zřejmé, že více než z konzultací se sesterskými fakultami v Praze a Bratislavě se vycházel ze zahraničních zdrojů. Komise měla k dispozici 16 studijních programů škol s víceméně architektonickým zaměřením od Spojených států až po sousední Rakousko. Získala je od československých architektů žijících v zahraničí, od zahraničních institucí, nebo od vlastních pracovníků, kteří je přivezli ze svých zahraničních stáží.

Jednoznačným závěrem vylýrajícím ze studia této materiálu byla dvojstupňovost architektonického školství, i když se tato dvojstupňovost v jednotlivých západních zemích do jisté míry liší. Stejně charakteristické je zapojení praxe do celého kvalifikačního procesu. Bez ohledu na to, že v některých zemích je postavení praxe ve studijních programech volné (SNR, Švýcarsko) a v jiných zcela pevné (V. Británie), je její absolvování povinné. Proto se také brněnská fakulta architektury rozhodla oddělit oba stupně studia roční praxí. Toto rozhodnutí samozřejmě nebylo bezkonfliktní, neboť zde dochází k minimálně ročnímu posunu získání plné kvalifikace se všemi sociálními důsledky. Přesto však převládl názor, že zpětná vazba

praxe je nenahraditelná a její vliv na volbu odborného zaměření ve druhém stupni studia podle situace na trhu práce je nezbytný. Dvojstupňovost zároveň vytváří podmínky, na které nebyla naše společnost zvyklá, t.j. dva typy absolventů vysoké školy, kde již absolvent prvního stupně může kvalifikovaně působit v oboru.

Od tohoto rozhodnutí se dále odvíjela nutnost určit charakter jednotlivých stupňů studia, které jsou chápány jako samostatná a ukončená.

Zhruba lze říci, že první čtyřletý bakalářský stupeň má následující charakter:

- ukončení vzdělání výkonného architekta v zaměstnanecním poměru,
- univerzální vzdělání postavené na vyváženosti uměleckých, technických a podpůrných disciplín,
- široké odborné vzdělání dané skladbou předmětů a ateliérové tvorby umožňující absolventovi vstoupit do praxe v kterékoliv ze základních oblastí architektury.

Druhý stupeň, u kterého se předpokládá délka 1,5 - 2 roky včetně diplomové práce, představuje vyšší vzdělání samostatného tvůrčího pracovníka, schopného s veškerou zodpovědností vést tým kooperující s ostatními subjekty v rámci nejobjížejších úkolů architektury a urbanismu. K tomu má samozřejmě přispět i předchozí absolvolvaní praxe.

Práce na druhém stupni studia jsou tepve v počátcích, ale předpokládá se zvýšený důraz na samostatnou tvůrčí činnost a na předměty manažerského, ekonomického a realizačního zaměření.

Zvláštní kapitolou bylo stanovení stupně volitelnosti studia. Zde proti sobě stála tendence směřující k maximálně možné volbě studovaných předmětů, jisté individuální specializace a tím i větší angažovanost studenta, proti potřebě zajistit univerzální profil absolventa nutný v tržním hospodářství spolu s povinností školy zaručit jistý standard z hlediska akreditace a podmínek státu.

Snad lze konstatovat, že bylo dosaženo rozumného kompromisu. První stupeň studia je postaven na omezené volitelnosti předmětů a zvýšené volitelnosti odbornosti ateliérové tvorby (z 10 možností 4 povinné), zatímco zaměření druhého stupně je zcela věčí volbou uchazeče o studium.

Stejně tak jako celkové pojetí výchovy architektů, prošly kritickým hodnocením i náplň a časový rozsah jednotlivých předmětů. Snahu bylo omezit cvičení doplňující přednášky tradičních předmětů na nejnutnější míru a poslat discipliny vyučované ve větším rozsahu i v zahraničí (např. z oblasti teorie architektury a ekologické problematiky).

Co se týče náplně, byl u předmětů teoretické-

ho základu přenesen důraz na aplikaci v architektuře a urbanismu, u odborných předmětů se projevuje snaha reagovat na kolaps plánovitého hospodářství a přechod k tržním principům. Zde je ovšem limitujícím faktorem vlastní rezkušenosť a z toho vypírající potřeba zahraničních informací.

Práce na této fázi byly poněkud pozdrženy konkursy na všechna učitelská místa fakulty a tedy i přirozenou nutností respektovat názory nových členů pedagogického sboru. Korekce v tomto smyslu stále probíhají, i když se jedná o víceméně dlouhé úpravy.

Nový model studia na fakultě architektury vstupuje do svého druhého ročníku. Do jaké míry je úspěšný bude možno posoudit až za několik let. Avšak průběžné srovnávání se zahraničím i s domácími sesterskými fakultami snad opravňuje k naději, že jsme se nedopustili větších chyb a směřujeme k uznání evropskou odbornou komunitou.

*Doc. Ing. arch. Alois Nový, CSc.
předseda komise pro tvorbu nového učebního plánu FA*

Nadace SKAS

je organizace studentů na strojní fakultě, která vznikla ze studentské komory akademického senátu.

Byla založena v září 1991 s cílem vytvořit studentskou organizaci s právní subjektivitou, kterou akademický senát nemá. Tímto způsobem byly vyřešeny všechny problémy, které studenti dříve měli, jako členové senátu, při organizování různých akcí v minulém roce.

Nadace je dobrovolná studentská organizace, sdružující všechny studenty, kteří projeví

zájem o členství. Stará se o ty záležitosti, které nepřísluší akademickému senátu jako je např. organizace reprezentačního plesu strojní fakulty, studentských brigád apod. Klade si za cíl zvyšování úrovně studia na FS a to především poskytováním různých služeb pro studenty. Jako příklad mohu uvést zřízení kávového automatu v přízemí budovy A1, poskytování faxové služby, provozování poštovních schránek (služba post. box), informační centrum atd.

Nadace SKAS vytvořila praktikantské pracovní místo s příspěvkem od Úřadu práce a zaměstnala sekretářku na plný pracovní úvazek. Sekretářka Radka Kainová sídlí v 10 patře budovy A1, vedle kanceláře akademického senátu (tel. 714 2303, fax. 740220).

Všichni případní zájemci z řad studentů o členství v nadaci jsou velice vítáni. Veškeré informace včetně stanov žádejte na sekretariátu nadace.

*Ing. Daniel Kába
předseda správní rady nadace*

Důvodová zpráva k návrhu kreditového hodnocení jako součást reformy studia na FE VUT v Brně.

Hlavní důvodem k reformě stu-

dia na FE VUT v Brně je snaha zkvalitnit dosavadní způsob výuky. Dosavadní způsob byl podle našeho názoru charakteristický svou stručností a monopolem obrovských kateder nad jednotlivými obory studia:

1. minimálně motivoval studenty i pedagogy ke zlepšování jejich práce,
2. určoval pro všechny studenty daného oboru jediné curriculum a tím vylučoval možnost výběru,
3. nevyžadoval průběžné studium, mýrž stavěl na jednorázové intenzivní přípravě "na zkoušku" jen ve zkouškovém období,
4. vytvořil a prohluboval monopolní vztah kateder k oborům a vylučoval jakoukoli konkurenci,
5. nevyužíval prostředků k permanentnímu odbornému hodnocení práce vysokoškolských pracovníků.

Předložený návrh klasifikace (kreditového hodnocení) v reformovaném studiu na FE VUT v Brně se snaží eliminovat uvedené nevýhody stávajícího systému. Vychází přitom z novely VŠ zákona, platné od 1.7.1990, která pochází z zásadní změny studia v kompetenci fakult a jejich volených orgánů. Dále vychází ze známých zahraničních modelů, které jsou ve svých důsledcích charakteristické tím, že na místo pasivity využívají a vyvolávají značnou aktivitu jak studentů, ve snaze nejen přežít, ale dosáhnout co nejlepších výsledků, tak i VŠ pracovníků. Jedním ze základních kamenů reformovaného studia je kreditní způsob hodnocení studentů. Je známa celá řada kreditních systémů, ale v zásadě je lze rozdělit na:

1. klasický kreditní způsob (používaný v USA, GB, Iránu, Austrálii, v návrhu FEL ČVUT Praha, v tomto návrhu a dalších)

2. kreditově-jednicový způsob (používaný v ETH Zürich, FS ČVUT Praha, FS VUT Brno, na některých čs. vysokých školách od r. 1905 do uzavření vysokých škol v r. 1939, ale i po válce). První způsob využívá kreditu jako míry studentovy zátěže. Kredit odpovídá svoji hodnotou zhruba 1 hodině výuky za týden po dobu semestru. V USA je obvyklý minimální počet 15 kreditů za semestr, tj. 30 kreditů za rok. Nutnou podmínkou pro celé 4 leté studium je 120 kreditů. Ohodnocení vlastních studijních výsledků každého studenta je dáno jednak hodnoticí stupnicí (A,B,C,D,E,F), jednak číselnou stupnicí (zpravidla : 4,3,2,1,0,0), kde hodnota 4 odpovídá A, tj. výborně atd. Číselné ohodnocení se označuje jako G.P.V. tj. Grade Point Value. G.P.V. však není jen prostou " obrácenou klasifikační stupnicí ", kde hodnota 4 odpovídá naší známce "výborně" atd. Určení G.P.V. je dáno procentem studentovy úspěšnosti v daném kursu, kupř. dle této stupnice :

Úspěšnost %	100-90	89-77	76-64	63-50	49-0
G.P.V.	4	3	2	1	0
Symbol	A	B	C	D	E,f

kde procento úspěšnosti je kupř. rozděleno takto:

- max. 50% za výsledek zkoušky
- max. 30% za výsledek 1 až 2 testů během semestru
- max. 20% za domácí práce, samostatné studium a pod.

Tento způsob motivuje studenta k tomu, aby nejen navštěvoval výuku (jinak zcela nepovinnou), ale i studoval nejméně k testům, tedy ne až ke zkoušce, ale aby z

Máte jasno v kreditech?

kontrolních testů měl i dobré výsledky. Kupř. neúčast na obou testech a nedostatečná domácí práce předpokládá vynikající výkon u zkoušky, aby student vůbec získal nejnižší hranici, při které se mu daný kurs ještě započítává. Pokud má student výsledek horší než 50%, je G.P.V. rovno 0 (a G.P.S. za tento kurz je 0 - viz dále). V tomto hodnotícím systému ztrácí kupř. zápočet zcela smysl. Následující tab. ukazuje G.P.V., G.P.S., a G.P.A. na

Název kurzu	počet kreditů	ohodnocení	G.P.V.	G.P.S.
Fyzika	3	D	1	3
Matematika	3	B	3	9
Teoretická elektrotechnika	3	A	4	12
Programovací techniky	2	A	4	8
Technologie	2	C	2	4
Logické systémy	2	C	2	4
Celkem	15			40

Grade Point Score G.P.S. = počet kreditů x G.P.V.

Grade Point Average G.P.A. = 40/15 = 2,67

fiktivním příkladu.

Z této vážených průměrů jednotlivých kursů se vypočítává celkový studijní průměr, který hraje důležitou roli jednak v průběhu studia, kdy určuje pořadí studenta mezi studenty ve skupině (oboru, ročníku a pod.), jednak v závěru studia, kde se z něj určuje celková známka za studium a opět pořadí studenta ve skupině, což je důležitý údaj na dokladu o ukončení studia na vysoké škole.

Poznámka: relativně velmi nízký počet kreditů za semestr v USA (15 kreditů) je dán americkým stylem VŠ studia, kde se klade velký důraz na samostudium a studenti skutečně absolvoují nízký počet hodin přímé výuky. V Evropě je obvyklejší kolektivní způsob výuky, proto se týdenní počet hodin pohybuje mezi 25 až 33 hod. Také z tohoto důvodu doporučují regule projektu ERASMUS (EuRoPean Community Action Schema for Mobility of University Students) v návrhu ECTS (European Credit Transfer System) roční počet 60 kreditů. Projekt ERASMUS je určen pro českou země evropských společenství. Má umožnit mnohem volnější pohyb studentů na partnerských vysokých školách jednotlivých států této společenství kupř. tak, že student může studovat na jiné škole 2 semestry a tyto semestry se mu započítávají do jeho studia. Podobně je řešena v projektu ERASMUS v mobility pedagogických pracovníků VŠ. Vzhledem k tomu, že se stále vývíjí vztah mezi západní a východní Evropou a EC země vytvářejí nové programy pro výchozoevropské země, je účelné se přizpůsobit i v této oblasti. Celkem bez problémů lze akceptovat 30 kreditů za semestr.

Druhý způsob (kreditově-jednicový) vychází na jedné straně z pojmu kredit, na druhé straně ho však ne-definuje jako pouhou míru zátěže studenta, ale pomocí vá-hových koeficientů s ním pracuje kumulativním způsobem.

Student je veden k tomu, aby získal maximální počet kreditů (jednic). Dosahuje toho kupř. tím, že si bere větší studijní zátěž, aby tak vyrovnal slabší výsledky kupř. ve stěžejních kurzech oboru. Toto pojetí je pak často kombinováno (např. v návrhu kreditního způsobu na

ETH v Zürichu) s klasickým " známkováním " z ústní nebo písemné zkoušky bez nároků na procentuální ohodnocení celkové práce studenta během semestru.

V následujícím krátkém přehledu uvádíme organizaci studia v jednotlivých zemích :

G.B. - zavádí kreditní způsob.

Austrálie - klasický kreditní způsob s G.P.A., kredit je 0,5 hodiny.

Irán - klasický kreditní způsob s G.P.A., kredit je jedna hodina.

Irsko - kreditní způsob s G.P.A. a 60 kreditů za rok. Tento lze chápat jako nový návrh pro ECTS, ale neshoduje se s americkým pojmem kreditu.

Francie - na prevádzné většině středních a vysokých škol převládá typický francouzský systém permanentního hodnocení studentů včetně zařazování na určité místo

často až v celonárodním měřítku. Jde o nákladný a složitý způsob, který má sice výsledky, ale i mnoho odpůrců. Nemá prakticky nic společného s kreditním způsobem hodnocení. Neumožňuje žádnou volbu.

Belgie - neexistuje kreditní způsob, neumožňuje volbu, má pevné 2 roky studia (na inženýrských vysokých školách).

NSR - neexistuje kreditní způsob, umožňuje značnou volbu curricula, má pevné 2 roky studia.

Švýcarsko - ETH Zürich zavádí kreditně jednicový způsob hodnocení studentů dle původního návrhu ECTS.

Itálie - neexistuje kreditní způsob.

Rakousko - neexistuje kreditní způsob.

Poznámka: V souvislosti s integrací Evropy se hovoří i o tzv. "euroinženýrov". Dle informací z Francie (ESIEE Paris) a zejména z konference, pořádané organizací IGIP (Internationale Gesellschaft für ingenierische Pedagogik) ve dnech 28. - 30.5.1991 na ČVUT Praha, jde o diplom pro absolventa 3 letého inženýrského studia, které je prakticky zaměřeno v různých oborech a navazuje na kvalitní odborně profilované středoškolské studium. Další podmínkou je to, že je tento titul udělován evropskou organizací FEANI a to jen tehdy, jestliže kvalita studia na těchto 3-letých vysokých školách je garantována národní inženýrskou komorou (kupř. Spolkem českých inženýrů), která je jedinou zastřešující inženýrskou komorou v republice a tato komora je členem organizace FEANI. Zdá se, že typický euroinženýrem je absolvent ESTEE Paris, absolvent Fachhochschule z NSR ap.Euroinženýrem ale nebude uznán kupř. absolvent rakouské 3-leté inženýrské školy, protože není spojená s rakouským středoškolským základem.

Závěr: V návrhu kreditního organizování studia jsme se přiklonili k prvnímu způsobu. Zavádime však 30 kreditů za semestr, čímž přizpůsujeme kredit zhruba jedné hodině studentovy zátěže a přizpůsobujeme se doporučení ECTS. Jako základní měřítko však používáme vážený průměr G.P.A. jak bylo uvedeno, neboť se jeví jako vhodnější pro motivaci studentů a tím i pro kvalitnější styl výuky, než jednicový způsob. Součástí Reformy je i nový zkušební řád, který posiluje motivační prvky organizace studia na kreditním principu. Celý systém reformy studia na FE je velmi pružný a může se přizpůsobovat situaci, která se v Evropě vývine. Jsme si vědomi toho, že by bylo velmi vhodné dosáhnout relativně jednotného hodnotičního způsobu nejen v rámci vysoké školy, ale i v republikovém měřítku. Jsme připraveni zahájit ve šk.r. 1991-92 studium dle navrhované reformy a podělit se se zájemci o zkušenosť s naším systémem.

doc. ing. F. Žezulká, CSc.
proděkan I.É. VUT v Brně

Přetištěno c. laskavým svolením autora ze studijního kalendáře 1. stupně studia na školní rok 1991/92 (poz.red.).

Předkládáme povídky dvou mladých autorů

Musím počkat na vítr ...

"Musím počkat na vítr, protože bez větru se nedá podnikat vůbec nic" řekl.

A čekal.

Chodili za ním lidé a radili mu: "Nech toho!".

A spousty jiných nesmyslů a nápadů mu radili.

A to všechno proto, aby přestal čekat na ten vítr.

Ale on čekal.

A nezdalo se mu, že by to byl moc velký nesmysl.

Sám tomu říkal - "Čekání na smysl života".

A znělo to hlučně.

Nad tím se ale nikdo nepozastavoval.

Všichni měli svůj smysl života.

Jenže nikdo vítr.

A tak ho zavřeli.

Musel pracovat.

Pracoval v lomu, kde tahal velký kameny, které ho měly držet při zemi. A zdálo se, jako by něco jako vítr už vůbec neexistovalo.

Jako by už neexistovalo vůbec nic, co by mohlo hnout světem.

A pak to přišlo.

"Toto je ten vítr, toto je ten správnej vítr!" zařval.

Roztáhl ruce a odletěl.

Autorita

Odoral pět metrů.

Podíval se, podíval se!

Opravdová autorita se tam válí, jen tak, ničí.

Padla mu jak ulítá, jako na míru.

Odešel.

Odešel, ale ještě před tím půdu poctivě zaoral.
Pak vykročil a všichni už to věděli.

A čekali činy, čekali činy !

Všichni od něj.

Chtěl pryč, pryč! Rozběhl se.

A oni mysleli, že to je ono, že to je zachrání.
Honili ho. Pořád za ním.

Neváděl, kam by ji odhodil, díra byla zaoraná.
Kudy kam? Kudy kam?

Přeletěl dvě města.

A oni ?

Pořád za ním. Nemohl, a měl toho dost.
Pak tam byl útes a moče.

Neváhal, skočil, utopil se.

A oni ?

Pořád za ním.

Všichni !

Nová služba na fakultě strojní VUT Brno

Nejlevnější kopie v ČSFR
V jakémkoliv množství
Nepřetržitý provoz
Časová úspora

XEROX COPY CENTRUM

katedry Částí a mechanismů strojů

Samoobslužná kopírka na magnetickou kartu

Prodej magnetických karet za hotové i na objednávku pro studenty i zaměstnance na katedře Částí a mechanismů strojů, blok A4, 5. patro,
dveře č. 514, pí. Župková, tel. 3321

K dispozici jsou karty

s nominální hodnotou 1000 bodů cena 100,- Kčs
s nominální hodnotou 2750 bodů cena 250,- Kčs

Za formát A4 se odečítá 10 bodů. Za formát A3 se odečítá 15 bodů.
Kopírka je umístěná u telefonních automatů v budově A1.

Autorizované školicí středisko

na Vysokém učení technickém v Brně ve spolupráci s CAD Centrem Brno zahajuje V. ročník odborných kursů a školení pro uživatele počítačů.

Kurzy se konají v novém areálu strojní fakulty Vysokého učení technického v Brně za vedení odborných lektorů z profesionálních pracovišť.

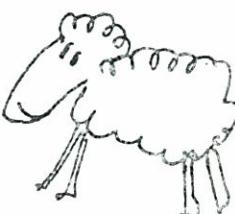
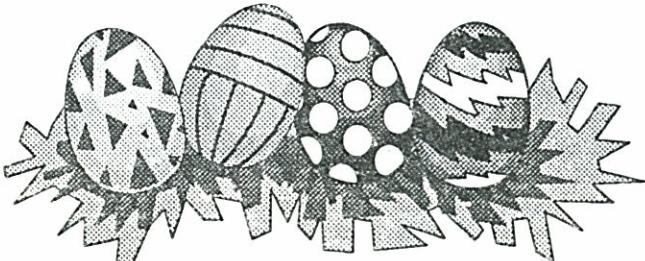
Mezi základní rysy kurzů patří :

- speciální učebna vybavena počítači PC 486 a 386 v síti Novell
- CAD grafická pracoviště
- jeden účastník na jednom počítači
- intenzivní výuka v kurzech trvajících max. 3 dny
- malý počet posluchačů v jednom kurzu
- ke každému kurzu je k dispozici odborná literatura
- zajišťujeme ubytování a stravování
- v ceně kurzu je káva
- individuální konzultace s dealery a distributory HW a SW
- pořádáme kurzy i na pracovišti zákazníka
- jednodenní a dvoudenní kurzy i o víkendech

Těšíme se na vaši účast.

Bližší informace CAD Centrum,VUT - Fakulta strojní, Technická 2,
616 69 Brno, budova A4, dveře č.514, tel: 714 3321, fax: 714 3322

Přejeme Vám příjemné prožití velikonočních svátků

redakce

Číslo připravil: Jaromír Klanica
Fotografoval: Přemysl Janíček
Vydalo: Ing. Raděk Pokorný
Výtisklo: Nakladatelství VUT